

Hur får vi våra vatten att må bättre?

Johan Axner
010-2249210

Johan.axner@lansstyrelsen.se

Länsstyrelsen i Västmanlands län

Vad kommer jag att prata om?

1. Bakgrund
2. Tillståndet i Svartåns sjöar och vattendrag
3. Vilka åtgärder leder till ett bättre vattentillstånd?
4. Hur kan man finansiera åtgärder?

EU:s ramdirektiv för vatten

- Omfattar många andra direktiv
- Ger en enhetlig rättslig ram för arbetet med vattenfrågor inom EU
- Gäller från den 22 december 2000
- Omfattar inlandsytvatten, grundvatten samt kustvatten (men ej rent marina vatten)
- Avrinningsområdesgränser styr
- Ekologiskt direktiv

Vattenförvaltningens mål

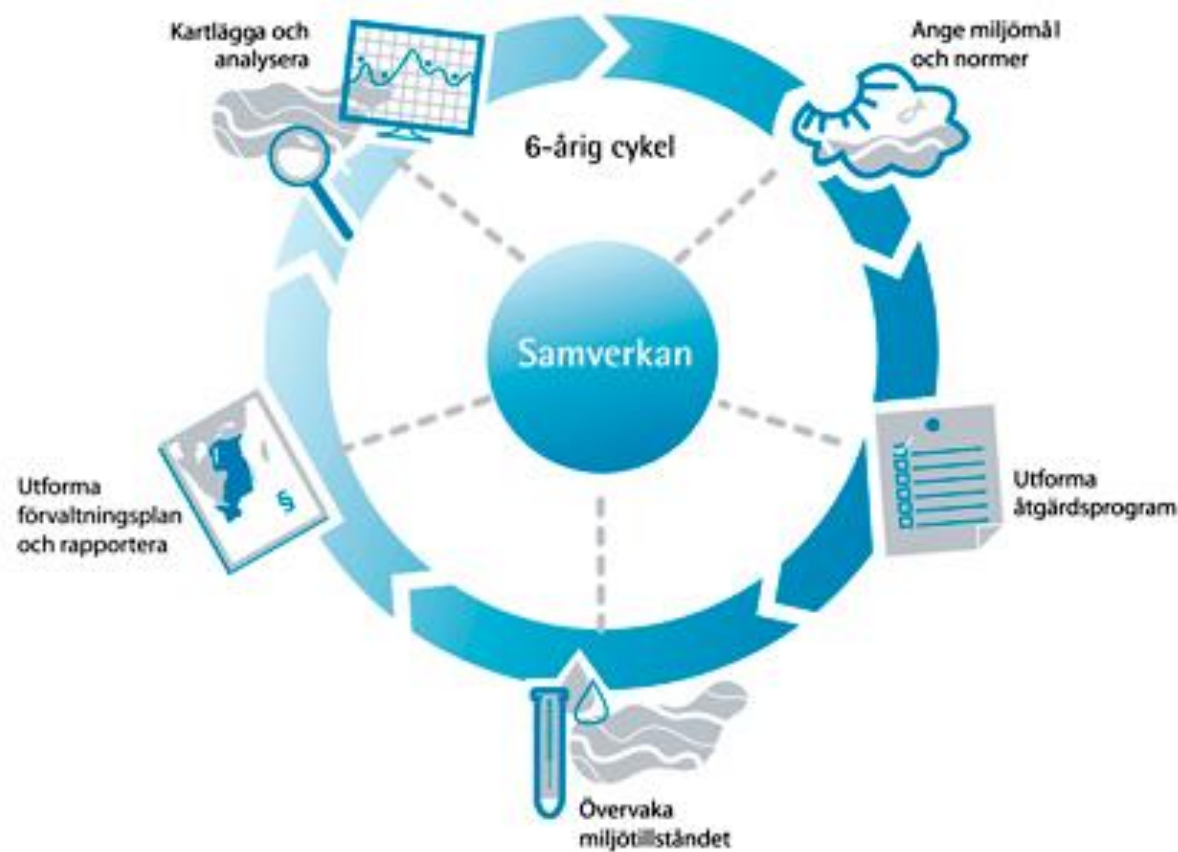
- Alla vatten ska ha en god vattenstatus senast 2015
- Inget vatten får försämrast!

“Vatten är ingen vara
vilken som helst,
utan ett arv som måste
skyddas, försvaras och
behandlas som ett sådant”

Ur Vattendirektivet

Vattenförvaltningscykeln

Vad är god status?

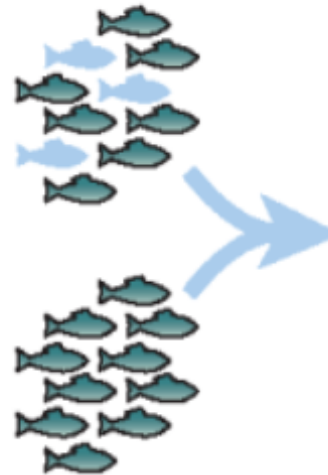
Grundvatten:

- Kemisk status
- Kvantitativ status

Ytvatten:

- Kemisk status
- Ekologisk status

$$\text{EQR} = \frac{\text{Hur det är}}{\text{Hur det borde vara}}$$

Databasen VISS

VISS

Vatteninformationssystem
Sverige

[Start](#)[Karta](#)[Uttag](#)[Om VISS](#)

[Sök](#)

Avancerad sökning

VattenInformationssystem Sverige

VISS (VattenInformationssystem Sverige) är en databas med alla Sveriges större sjöar, vattendrag, grundvatten och kustvatten. VISS finns för dig som dagligen arbetar med vattenfrågor. Informationen är också tillgänglig för allmänheten, alla ska ha möjlighet att vara delaktiga i arbetet för ett bättre vatten.

Mycket av informationen som finns i VISS kan vara svår att förstå om man inte är insatt i alla termer som används inom vattenförvaltningen. Därför finns VISS-hjälp som förklarar olika begrepp.

[Länk till VISS-Hjälp.](#)

På vattenmyndigheternas webbplats kan du läsa mer om hur arbetet med vattenförvaltningen fungerar.

[Länk till vattenmyndigheterna.](#)

Sök i kartan

I vattenkartan kan du hitta geografisk information som berör sjöar, vattendrag, kustvatten och grundvatten i Sverige

► [Till kartan](#)

Senaste nytt i VISS

2013-12-04	Viktig information om inte ...
2013-12-03	Byte av bakgrundskarta idag...
2013-11-28	Dammregistret uppdaterat
2013-11-28	Hur mår våra vatten?

► [Mera nyheter...](#)

► [Prenumerera på nyheter från VISS](#)

Tillgång till dataunderlag

Om kartpublicering, WMS:er, shapefiler, exporter och API

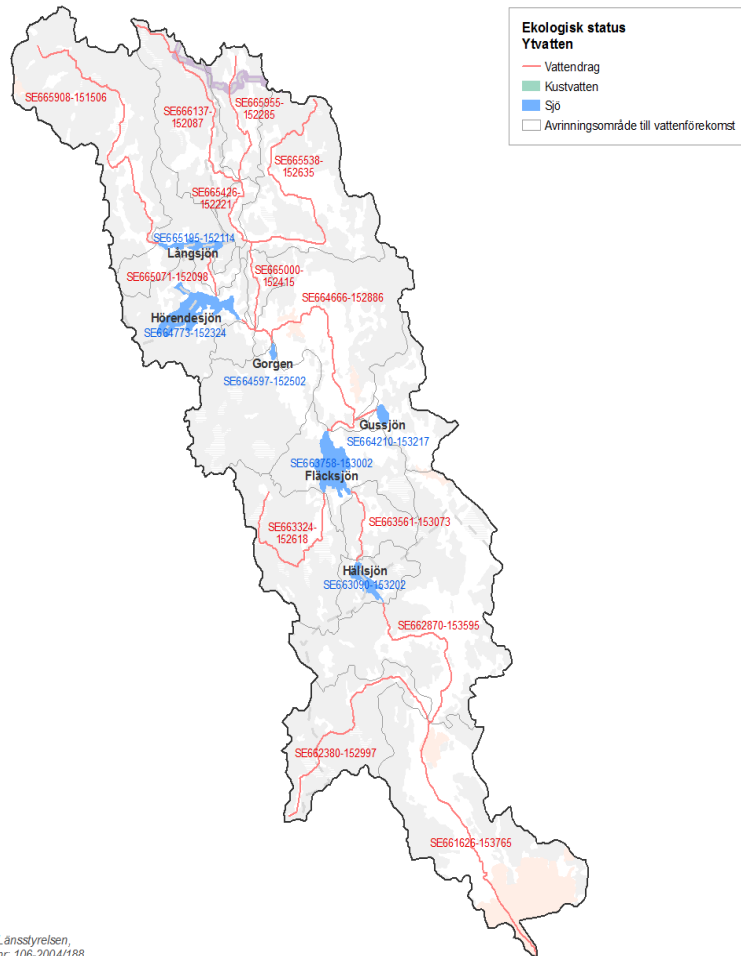
Så söker du i VISS

Det finns tre olika sätt att söka i VISS. Sök-knappen, Avancerad sökning eller sök via karta. Välj det sätt som passar dig bäst.

Svartåns avrinningsområde

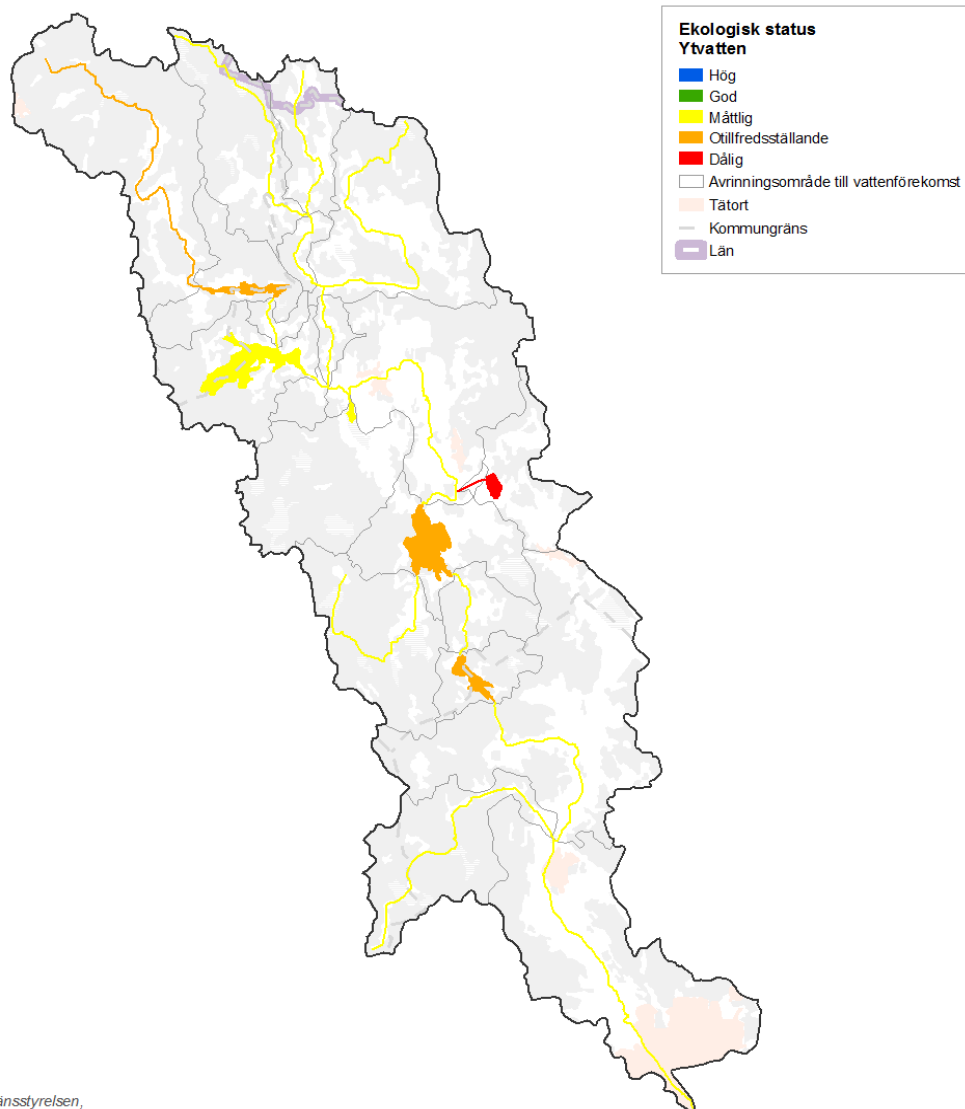
- 77 600 Ha
- Mynnar i Mälaren
- Fem kommuner
- Skog dominerar området
- 22 stycken vattenförekomster; 6 sjöar och 16 vattendrag

0 1 2 4 km

© Vattenmyndigheterna, Länsstyrelsen,
SMH, Lantmäteriet Dnr: 106-2004/188

Ekologisk status i Svartån

Status; 16 måttlig ekologisk status, 4 otillfredsställande status och 2 dålig status

Vilka är miljöproblemen?

 Svartån: mellan Västeråsfjärden/Mälaren och "Skultuna"

Vattenförekomst | EU_CD: SE661626-153765

Spasas som PDF Dela: Kontakta ansvarig länsstyrelse

Förslag till Miljökvalitetsnorm ?

2016-01-15 17:30 - Arbetsmaterial

Version: Arbetsmaterial

Ekologisk status

Kvalitetskrav God ekologisk status 2027

[Motivering till kvalitetskrav](#)

Konnektivitet

Vattenförekomsten är klassad till sämre än god status på grund av fisk som påverkas av vandringshinder. Problemet kan åtgärdas genom exempelvis omlöp förbi vandringshindret eller utrivning. Tillsyns- och provningsprocesser för omlöp och utrivningar är tids- och resurskrävande. Då många vattenförekomster har problem med vandringshinder blir den administrativa kapaciteten otillräcklig. Därför har tidsundantag till 2021 fastställts, med skälet orimliga kostnader.

Morfologiska förändringar

Vattendraget saknar ekologiskt funktionella kantzoner. Problemen kan åtgärdas genom restaureringsinsatser. Den administrativa kapaciteten och den offentliga finansieringen är otillräcklig för att genomföra åtgärden som behövs. Till följd av ovan nämnda anledningar har vattenförekomsten tidsundantag till 2027. Skälet är orimliga kostnader.

Övergödning

Det är tekniskt omöjligt att uppnå god ekologisk status 2015 eftersom effekten av alla kända åtgärder understiger förbättringsbehovet med mer än 25 %. Utredning om påverkanskällor och ytterligare åtgärder behöver genomföras.

Kemisk ytvattenstatus

Kvalitetskrav God kemisk ytvattenstatus

Undantag - Mindre stränga krav

[Kviksilver och kvicksilverföreningar](#)   Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus

[Bromerad difenyleter](#)   Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus

Ytterligare miljöproblem!

- Miljögifter

- Alla vattenförekomster påverkade av kvicksilver och polybromerade difenyletrar
- Svartån mellan Långsjön och Dammsjön, har förhöjda kopparhalter. Undersökning av området pågår!

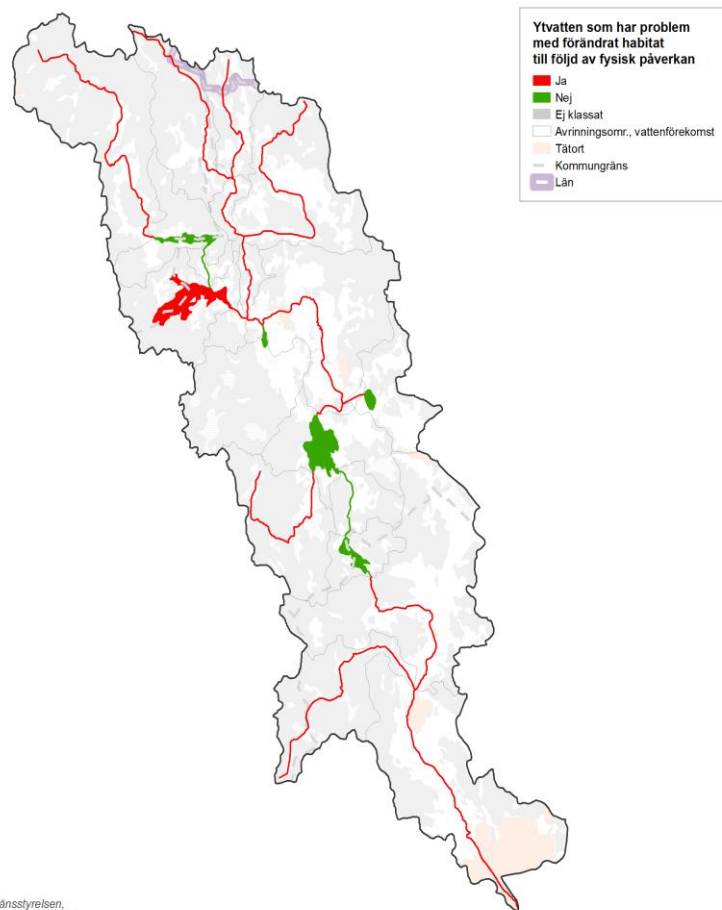
- Försurning

- 2% av avrinningsområdet påverkat.
Vattenförekomsterna bedöms inte vara påverkade.
- Regelbunden kalkning av 4 mindre sjöar

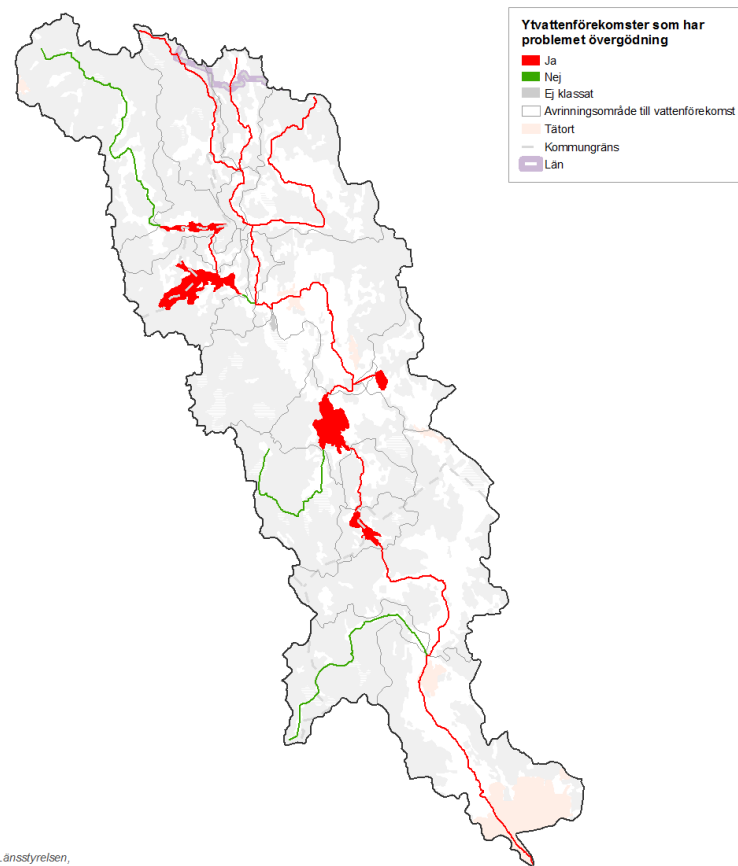

Miljöproblem

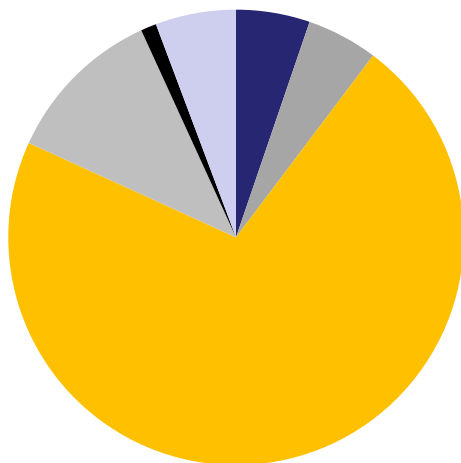
Fysisk påverkan

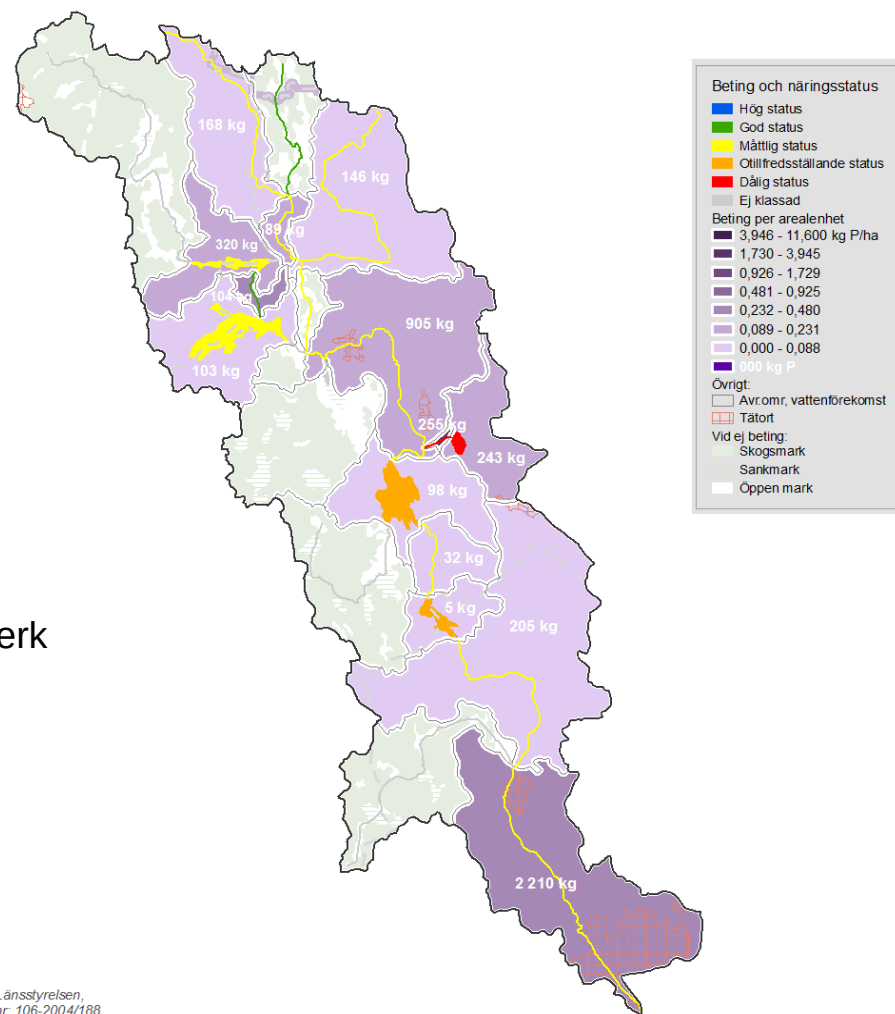
Övergödning

Källor och Beting för fosfor

- Enskilda avlopp
- Dagvatten
- Jordbruk
- Skog
- Avloppsreningsverk
- Övrigt

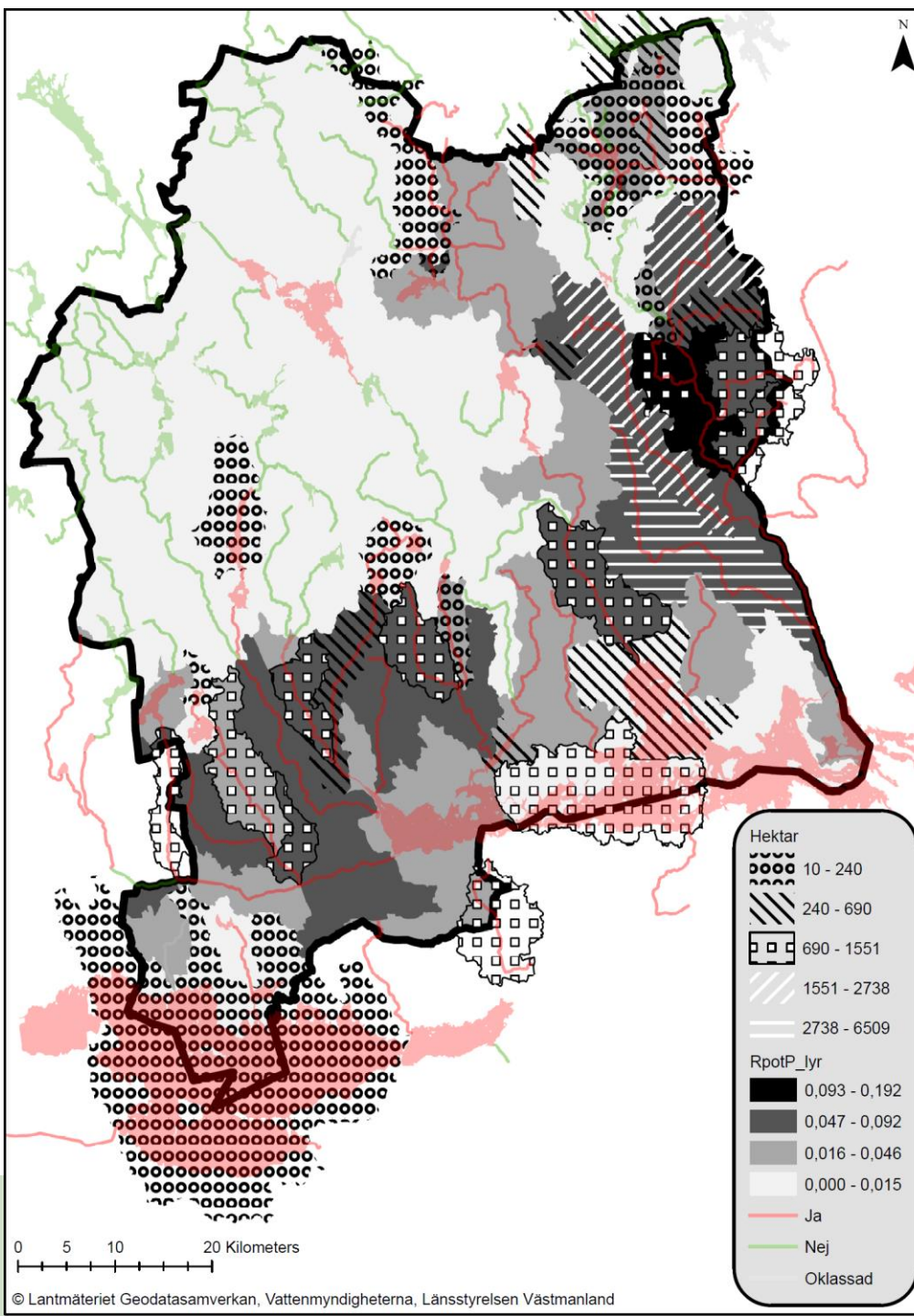

Åtgärdskategori	Åtgärdsstorlek	Enhet	Åtgärdseffekt (kgP/år)
Anpassad skyddszon	23	Hektar	760
Fosfordamm	13	Hektar	1320
Strukturkalkning	3700	Hektar	800
Minskat läckage från spridning av stallgödsel			130
Skyddszon		Hektar	23
Våtmark	92	Hektar	380
Kalkfilterdiken	950	Hektar	140
Tvåstegsdiken	3800	Meter	38
Rening av fosfor vid reningsverk	1	Antal	68
Enskilda avlopp	863	Antal	4
Summerad åtgärdseffekt			2900

Länsstyrelsen
Västmanlands län

Genomförda åtgärder mot övergödning inom Svartåns avrinningsområde!

- Strukturkalkning ca 300 Ha
- Ca 10% av lantbruket ansluten till Greppa näringen
- Mindre våtmark anlagd
- Inventering och åtgärdande av enskilda avlopp.
Västerås och Sala arbetar avrinningsområdesvis!

- **Styrmedel** inom jordbruk
- **Rådgivning** inom jordbruk och hästverksamhet
- **Kapacitetsutveckling** för åtgärder inom avrinningsområden (Sagån, Kilaån, Hagaån)
- **Beslutsstöd** – rätt åtgärd på rätt plats
- **Dagvattenrening**
- Tre **multifunktionella vattenparker**

Foto: Julmyra Horse Center

www.richwaters.se

[#richwaters](https://twitter.com/richwaters)

Minskad övergödning – jordbruk: Finansiering Huvudbudskap! Det finns mycket pengar!

Havs och Vatten myndigheten

Våra vatten Fiske & fritid Stöd i miljöarbetet Vägledning & lagar Vårt miljöarbete Samordning & fakta Om oss Uppdrag & kontakt

Anslog och bidrag Vägledning Lagstiftning Föreskrifter Rättsfall Remisser från Hav

Havs- och vattenmiljöanslaget

LOVA

Medfinansiering av EU-projekt

Utsynning av medel till insatser inom fiskevärden

Utsynning av medel till projekt om små avlopp

KOMPIS-bidraget

Länsstyrelsernas särskilda åtgärdsprojekt

Andra bidrag för bättre havs- och vattenmiljö

Taggar: Bidrag Blanketter Övergödning Havs- och vattenmiljöanslaget

LOVA – lokala vattenvårdsprojekt

Lokala åtgärder för bättre havsmiljö kan få stöd från LOVA-bidraget. Bidraget kan sökas hos länsstyrelsen och går framför allt till kommuner, föreningar och andra sammanslutningar.

LOVA-projekt 2018

Nu finns det en ny LOVA-förordning som innebär en förstärkning av övergödningsarbetet från och med 2018. Nu går det att söka, i vissa fall upp till 90 procent i statliga bidrag för åtgärder som minskar övergödningen. Bredden för vilka projekt som kan få stöd har dessutom ökat.

Kontakt

 Christina Hallström
Utredare

Avdelningsstab för havs- och vattenförvaltning
Tel: 010-6966965
Skicka e-post till Christina

NATUR VÄRDET

Om Naturvårdsverket Kontakt Nyheter och press A-O Lyssna Teckenöversättning English Sök

Vår natur Fritt tillgängligt Så ska miljöns Fakta & statistik Miljöarbete i samhället Miljöarbete i samhället Stöd i miljöarbetet Vägledning, lagar, bidrag

Våtmarkssatsningen

Tre år framåt satsas 200 miljoner kronor årligen på våtmarker. Under 2018 kan länsstyrelser samt kommuner och lokala aktörer få bidrag till anläggande och restaurering av våtmarker.

BIDRAG

Arbetsföretag för fågelkydd

Barnvården

Ekosystem, elbuss, elmotorcykel

EU-finansiering

Fritidshälsan

Miljöorganisationer

Information allmänna

Klimatverket

Ladestation för elfordon

LONA

Sanering bygga bostäder

Stadsinnovationer

Våtmarsksatser

LONA-bidrag för våtmarsksatser

Mer information

> Om LONA-bidraget för våtmarsksatser

> Om LONA-bidraget, ansökan och information

Mer du kan ha nytta av

> Kunskapsunderlag om våtmarker (pdf 1,3 MB)

> Rätt våtmark på rätt plats (pdf 2,6 MB)

> Fakta om våtmarker

Relaterat miljövalvet

> Miljövalvet våtmarker

Jordbruksverket Enklare tillsammans

Lättläst | Lyssna | English/Deutsch | Mina sidor

Letar du efter något? Sök

Start Landsbygd & fiske Stöd Miljö & klimat Djur Odling Handel & marknad Tillsyn Konsument

Startsida > Landsbygd & fiske > Program och visioner > Landsbygdsprogrammet 2014-2020

Program och visioner

Landsbygdsprogrammet 2014-2020

Om landsbygdsprogrammet

Stöd i landsbygdsprogrammet

Handlingsplaner för landsbygdsprogrammet

Övervakningskommittén

Förhandsutvärdering

Landsbygdsprogrammet 2014-2020

Landsbygdsprogrammet 2014-2020 består av stöd och ersättningar som är till för att utveckla landsbygden. Miljö, hållbar utveckling och innovation är prioriterat. Programmet är nu ännu tydligare än tidigare, fokuserat på att styra mot målen i programmet, som i sin tur ska bidra till att nå det övergripande målet Smart och hållbar tillväxt för alla.

Vad är landsbygdsprogrammet?

Landsbygdsprogrammet består av stöd och ersättningar för att utveckla landsbygden. Programmet är en del för att nå målen i EU:s tillväxtstrategi.

Byggtävling om det smartaste stället

Tävlingen syftar till att utveckla framtidens lönsamma och smarta djurstallar. Tävlningen omfattar flera produktionsgrenar. De vinnande bidragen förväntas

Självservice (e-tjänster)

Rapporter, broschyrer och blanketter

Mina sidor

Version: 3.0.7
Inloggad som | Logga ut

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europeiska investeringar i landsbygdsområden

Mer information

Landsbygdsprogrammet 2014-2020

Budget landsbygdsprogrammet 2014-2020

Bilagor till landsbygdsprogrammet

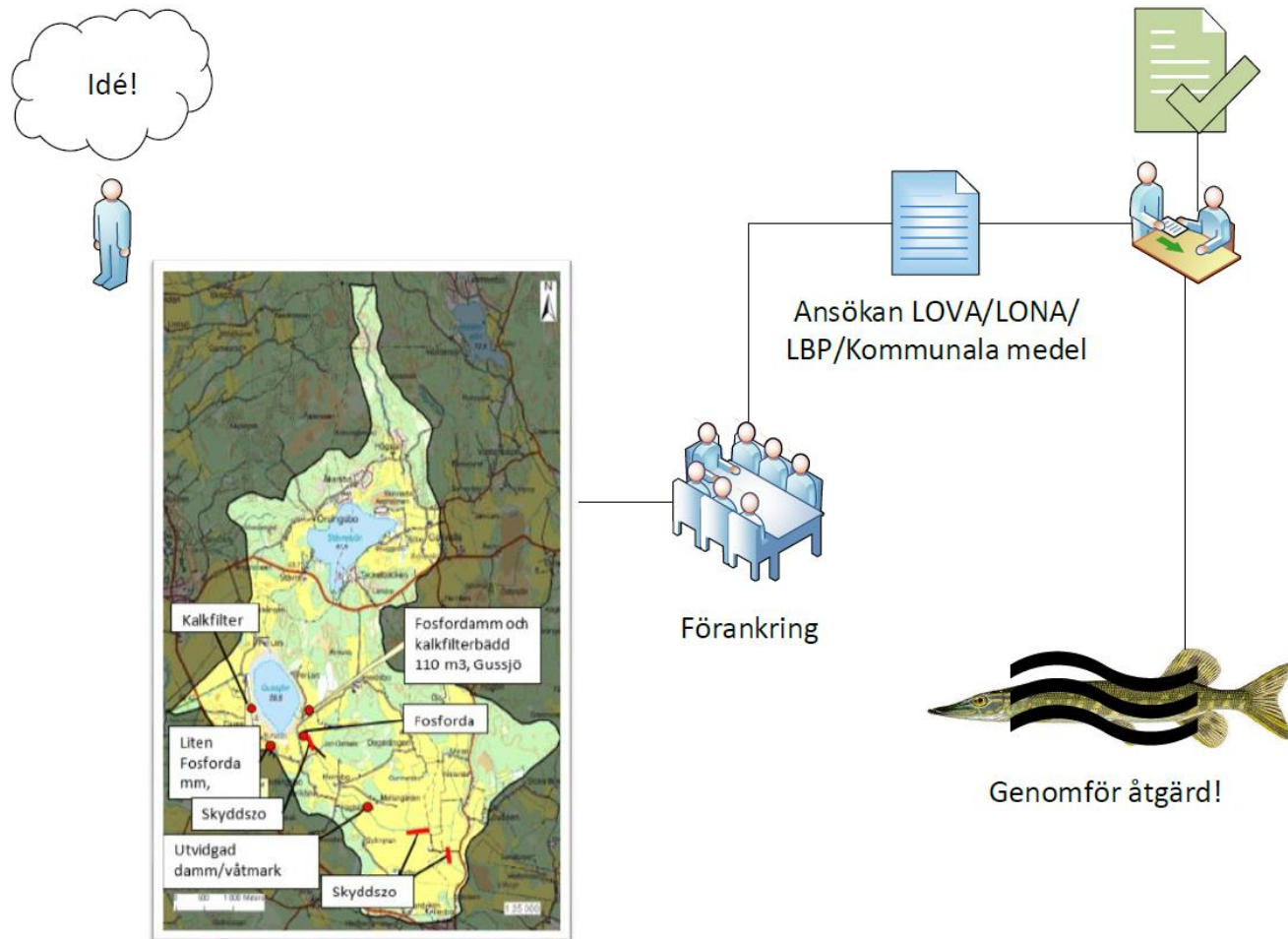
Några exempel på finansiering

- [LOVA \(LOkala VAttenvårdsprojekt\).](#)
- LONA (LOkala NATurvårdsprojekt).
- Landsbygdsprogrammet 2014-2020 Axel 2 och 4
 - Miljöersättning (4a (våtmarker) och 4b (Förbättrad vattenkvalitet)
 - Kompetensutveckling
 - Leader
- Fiskevårdsmedel
- ÅGP (åtgärdsprogram för hotade arter)
- Riktigt stora projekt kan söka EU-medel (ERUF, Innova, LIFE m fl)
- [Havs- och vattenmyndigheten](#)
- Stöttning från kommun eller annan finansiär (Sparbanken)

Om du vill ha hjälp med att få till ett projekt tag då kontakt med Länsstyrelsen!

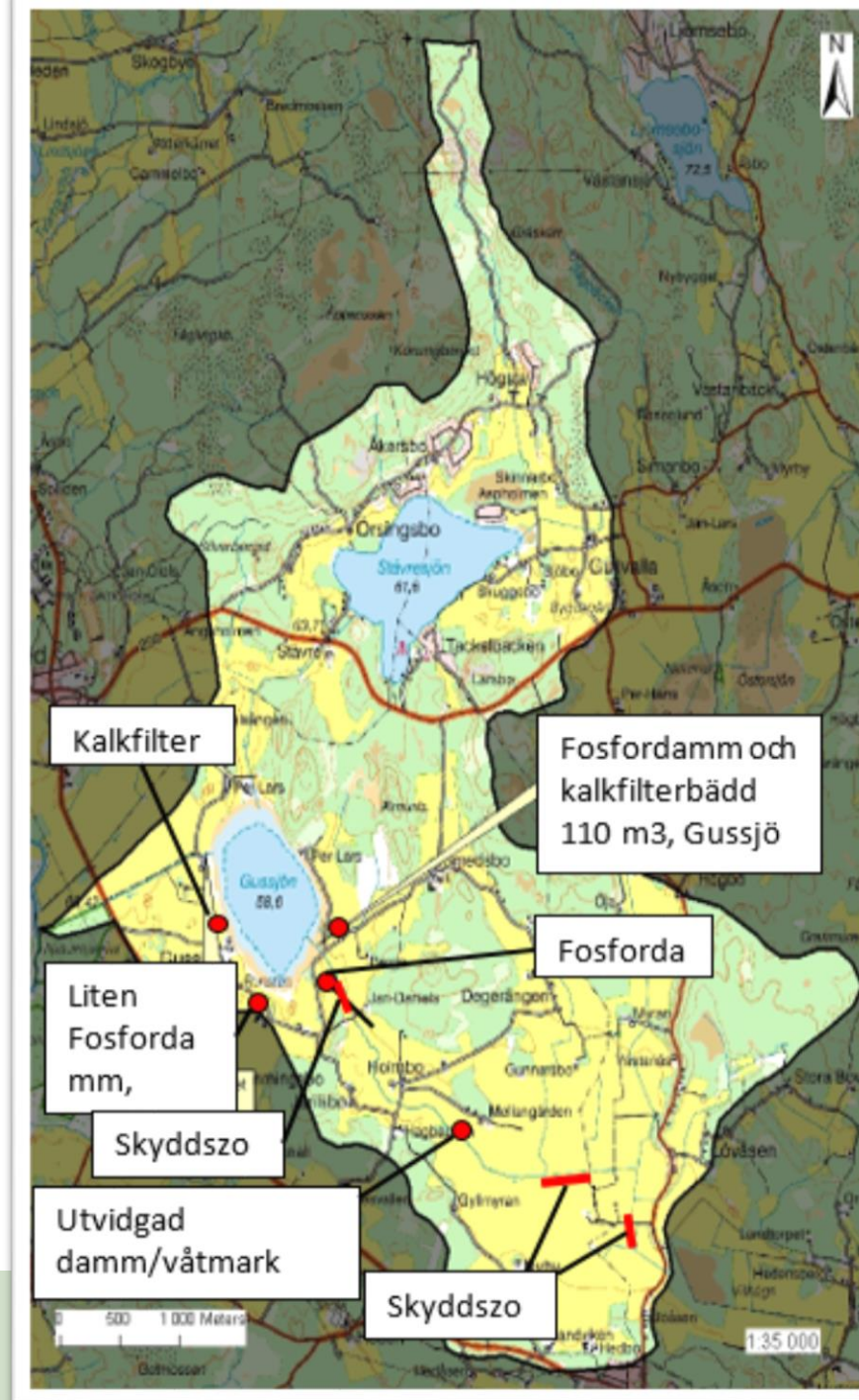

Minskad övergödning – jordbruk: Gussjön ett bra exempel!

Minskad övergödning – jordbruk: Goda exempel

Åtgärderna beräknas kunna leda till
efterfrågad reduktion av fosfor!

Vad kan jag göra?

Minskad övergödning – jordbruk

Inspirationsdagar och att identifiera platser för åtgärder i Svartån. Aktiviteter förutsätter lokal samverkan med markägare. Hur ska vi genomföra samverkan för bästa resultat?

1. Behöver du få inspiration till åtgärder mot läckage av näringsämnen? I så fall hur? (t ex studiebesök hos någon som gjort åtgärder, film på youtube, temamöten med vattenrådet, annat)
2. Hur ska vi identifiera platser för åtgärder inom Svartåns avrinningsområde? (t ex ta fram bättre underlag, fältstudier, vattendragsvandringar, kartstudier, besök av rådgivare, annat)

Tack för mig!

